

Українська мова 2 клас

Тема: Подовжені м'які приголосні звуки. Позначення їх на письмі. Перенос слів з подовженими приголосними звуками.

Мета: Ознайомити учнів з подовженими м'якими приголосними звуками, зі способом позначення їх на письмі. Розвивати зв'язне мовлення, вміння спостерігати, порівнювати. Виховувати старанність, уважність, дружелюбність.

Обладнання: Таблиця, ілюстрації, картки.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Повідомлення теми і завдань уроку.

- Діти, послухайте вірш і дізнайтеся, про що ми будемо говорити на уроці.

Є такі чудні слова:

Звук один, а ніби два.

Поруч звуки ці живуть,

Їх подовженими звуть.

- То про що піде мова на уроці?

- Сьогодні ми ознайомимося зі словами, що мають подовжені м'які приголосні звуки. Навчимося писати та переносити їх з рядка в рядок.

III. Актуалізація опорних знань.

1. Каліграфічна хвилинка.

- Сьогодні на уроці ми часто будемо користуватися буквосполученнями з двох однакових букв. Тому панночка Каліграфія підготувала для вас ось таке завдання. Запишіть каліграфічно ці буквосполучення.

т т л л н н д д

2. Спостереження за вимовою подовжених приголосних звуків.

- Послухайте слова, які я буду вимовляти.

Гілля, змагання, колосся, вугілля, читання, сміття.

- Що ви помітили у кожному слові?

- Отже, в нашій мові є м'які приголосні звуки, які можуть подовжуватись.

3. Артикуляційне вправлення. (Слайд 1.)

- Прочитайте ці слова самостійно.

Гілля, змагання, колосся, читання, сміття, вугілля.

- Які звуки у цих словах вимовляємо подовжено? Як вони позначаються на письмі?

- Складемо звукову схему слова *читання*. Зверніть увагу, що подовження звука позначається двокрапкою.

- о	- о	= : о	- читання
-----	-----	-------	-----------

- На письмі подовжені м'які приголосні звуки позначаються двома буквами. Визначте кількість звуків і букв у слові *читання*.

IV. Сприймання і усвідомлення нового матеріалу.

1. Робота з підручником.

а) Робота з прислів'ями (с.48, впр.1).

- Прочитайте прислів'я. Як ви їх розумієте?

- Запишіть у зошит ці прислів'я.

- Прочитайте підкреслені слова. Який звук вимовляємо подовжено?

- Як цей звук ви позначили на письмі?

б) Ознайомлення із правилом на с.49. Вивчення правила напам'ять.

в) Коментоване письмо (с.49, впр.2).

- Складіть речення, з'єднавши їх частини у лівому і правому стовпчиках. Пам'ятайте їх, правильно вимовляючи слова з подовженими м'якими приголосними.

Вугілля – це тверда горюча речовина.

Убрання – це багато предметів одягу.

Узбережжя – це смуга землі вздовж моря.

- Запишіть утворені речення і підкресліть букви, якими позначені м'які подовжені приголосні.

- Зробіть звуковий аналіз слів з м'якими подовженими приголосними звуками.

(*І учень біля дошки.*)

- Отже, м'який подовжений приголосний звук позначається так: [=:], [л':], [н':], [ж':].

г) Ознайомлення з правилом (с.49). Вивчення правила.

г) Робота з текстом (с.49, впр.3).

- Прочитайте текст, вставляючи з довідки слова.

- Що ви дізналися про дівчаток? Що у них спільного?

- Які уроки вони люблять?

- Чи є у вас такий друг чи подруга?

- Випишіть слова з подовженими м'якими приголосними і поділіть їх для переносу.

- Отже, слова з подовженими м'якими приголосними можна переносити з рядка в рядок двома способами.

д) Розвиток мовлення.

- Складіть розповідь про свого друга або подругу, відповідаючи на запитання.

Для хлопчиків

1. Як звати твого друга?
2. В якому класі він навчається?
3. Які уроки любить твій друг?
4. Чим займається після школи?
5. Як ви проводите вільний час?

Для дівчаток

1. Як звати твою подругу?
2. В якому класі вона навчається?
3. Які уроки любить твоя подруга?
4. Чим займається після школи?
5. Як ви проводите вільний час?

(Відповідає двоє учнів.)

2. Дидактична гра «Дід-Буквоїд».(Слайд2.)

Спишіть слова, вставляючи пропущені букви.

обли...я, знаря...я, жи...я, гі...я, зна...я, коло...я, узлі...я, завда...я

Поділіть для переносу слова: I варіант: лівої колонки; II варіант: правої колонки.

(Проводиться перевірка за слайдом)

V. Узагальнення і систематизація знань учнів.

1. Самостійна робота

- Утворіть слова за зразком і запишіть їх парами.

Жити – життя; мити - ...; шити - ...; годувати - ...; бажати - ...

- Назвіть пари утворених слів.

- Який подовжений м'який приголосний звук є в утворених словах? Як він позначається на письмі?

2. Вибірковий диктант.

- Уважно послухайте вірш і запишіть слова з подовженими м'якими приголосними звуками.

Хто то в жабурині квакає тихенько?

То на баговинні спить, як на перині,

Жабка зелененька.

Сниться їй: вітрець хита хвильками лататтячко,

раптом бабка приліта у такому платтячку,

наче це прозорий льон...Ой, який зелений сон!

Г.Усач

- Прочитайте записані слова. Чого в них більше – букв чи звуків? Чому?

3. Робота в зошиті (с.33-34).

4. Робота з картками (с.34-35).

5. Диференційовані завдання.

VI. Підсумок уроку.

- Про що нове дізналися на уроці?

- Як позначаються подовжені приголосні звуки на письмі?

VII. Домашнє завдання.

- Вправа на с.49